

Ese de trei ori în septemana: Mercuri-a,
Vineri-a și Duminică, când o căia în-
trega, când numai diumetate, adică după
momentulu împregiurării.

Prețulu de prenumerațiune:

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 „ „
„ patrariu	2 „ „
pentru Romani'a și străinătate:	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
„ diumetate de anu	8 „ „
„ patrariu	4 „ „

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la tot d. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune
Josefstadt, Langgasse Nr. 43, unde
sunt a se adresă si corespondintiele, ce pri-
vesc Redactiunea, administratiunea sau spe-
ditur'a cate vor fi nefracate, nu se vor primi,
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuție si alte comunicatiuni de in-
teresu privat — se raspunde cate 7 cr. de
linie repetirile se facu cu prețu scadutu.
Prețulu timbrului cate 80 cr. pent una data,
se antecipa.

Invitare de prenumerațiune

la

„ALBINA“

Cu 1 aprilie s. v. începem patrariu
nou de anu si invităm la prenumerațiune
noastră. Prețulu remane celu de pana
acum, ce se vede în fruntea foii.

Numele si locuint'a dloru prenume-
ranti rogăm se fie scrise euratu.

Redactiunea.

Reportu

despre adunarea si conferinti'a intielegin-
tiei romane din Temisiora si din partile
vecine.

Temisiora in 5/17 aprilie 1868.

(a) Dle Redactor! Conformu promisiu-
nei ce V'am facutu printr'unu telegramu, vinu
a Vi reportă despre adunarea sau meetingulu
ce la „Apelulu“ Domniei Sale tenerului no-
stru deputatu si anteluptatoriu nationale Dr.
Aleandru de Mocioni, publicatu in nr. 36 alu
Albinei, tiend intieleginti'a noastră din acestu
comitatu si din partile invecinate — ieri du-
pa mediadi intre două si cinci ore in sal'a cea
spatioasă a redutului orasienescu, in obieptulu
causei de nationalitate.

Mai antaiu am de observatu că nr. Albi-
nei ce cuprindea amintitulu „Apelu“, adica
convocarea intielegintiei la această adunare, po-
st'a din locu numai ieri, adica joi demaneti'a
ni-lu speda, si elu portă stampilulu postei cu
datulu de alalta-ieri, adica din 15 aprilie, de
unde ar trebui se deducem, că elu, acelu nu-
meru, numai in acea di a sositu la Temisiora,
o intemplant absolutminte necompatibile, daca
vom combină, că a) la alte locuri, anume si in
Aradu, si Logosiu si Oravitia si Lipova si pre
la postele de la tierra acelu nru a sositu si s'a
spedatu regulatu, precum ne convinseram
marti si mercuri prin intrebari si responsuri te-
legrafice si si prin marturii oculate; b) spediti-
unea Albinei, precum suntemu ascurati, marti
ser'a si mercuri demaneti'a n'a predatu postei
in Vien'a nice unu pachetu; deci — de unde
a venitu mercuri ser'a sau joi demaneti'a acelu
pachetu, si — unde a jacutu elu pana aci? —
Post'a din Temisiora la repetitele nostre intre-
bari de luni, marti si mercuri, ni spunea si a-
secură, că — la ea nu se afla, nu a sositu; deci
— unde a fostu??

Dec respunsu cine scie, si splice-si această
intemplant cine cum vré. Destulu că — brav'a
noastră intielegintia a acursu din toate partile
Banatului in numeru forte insemnatu — pana
la trei sute, si adunarea s'a tienu in celu mai
frumosu rundu si cu celu mai bunu resultatu.

Mai antaiu dlu Convocatoriu desfasia-
randu pre scurtu motivele pentru cari si-a
lusu iertare a face convocarea, si multamindu
pentru zelos'a si numéros'a imbratiosiare a ideii
sale, provocă pre adunare la alegerea unui pre-
siedinte si constituirea sa.

Adunarea intre urari de „se traiscă!“
convocatoriului, proclamă de presiedinte pre
reverendisimulu dnu protopopu alu Lipovei
Ioana Tieranu, carele ocupandu scaunulu pre-
siediale, multamesce adunarei si deschide des-
baterile.

Se dă cetire programului publicatu si
recomendatu de convocatoriulu si se primesce
cu unanimitate; apoi pasindu-se din punctu in
punctu, la dorinti'a respicata din toate partile,
dsa dlu V. Babesiu deputatulu nationale este
rogatu — a splică adunarei caus'a nationalitati-
loru, a-i desfasia starea in care se afla ea adi
si a propune si a asemenă intre sine diferitele
proiepte ce s'au facutu din diferite parti pentru
deslegarea ei.

Dlu Babesiu intr'unu discursu de aprôpe
o ora, cu indatenat'a-i chiaritate si vivacitate ni

spuse, că — ce intielegu deputatii nationali si
peste totu barbatii nostri nationali din această
patria sub nationalitate si caus'a seu cestiunea
de nationalitate, — cum s'a nascutu această cau-
sa si ce importantia are ea pentru noi si pen-
tru patria, — cum o falsifica si mistifica altii, a-
nume contrarii nostri si — ce este resultatulu
opintiriloru si de un'a si de alta parte.

Dlu Babesiu ni splică că nationalitatea
in patri'a noastră nu pôte insemnă altă, de estu
conditiunile si garantiile legali asemenea
seu de o potriua pentru existinti'a si des-
voltatiunea publica a fia-carei natii
istorice din patria; această e egalitatea na-
tionala de dreptu, pre care o pretindem si fo-
ra de carea nu tienu posibile si ascurata e-
sistinti'a si inforirea patriei comune. Din des-
fasurarea acestei idei dlu Babesiu deduce si re-
spică cu tota energi'a, cumca — numai cei ce
intr'acestu tipu atientesou adeverat'a inforire si
ascurare a patriei comune — sunt adeverati
patrioti; era cei ce ambla a impedeacă desvolta-
rea si multamirea de o potriua a tuturor po-
póraloru patriei, aceia — potu atient' veri ce
alta inse desvoltarea, fericierea si ascurarea pa-
triei comune de securu nu; din care cauza ci
potu se fia egoisti mari, potu se fia amagiti si
retaciti seu nepreceptuti, dar patrioti adeverati
— neci de catu. „Noi — dise Babesiu — pre-
tindem a fi, si tienuem că suntemu cei mai a-
deverati patrioti, pentru că noi dorim si atien-
timu desvoltarea si fericierea tuturor partiloru
constituitive ale patriei, si această cutezăm a o
spune si a o dovedi in faci'a lumii. Ast'a ni e
programulu, ast'a loialitatea; din estu punctu
de vedere am purcesu la compunerea proieptu-
lui de lege in caus'a nationalitatiloru si limbe-
loru patriei.“

Dupa aceea trecu Babesiu la cetirea pro-
ieptulu de lege combinatu in această cauza in-
tre deputatii romani si serbi, splică paragrafi
si spresuniile ce se pareau anevoia de priceputu
si in fine constată principiile fundamentali pre
cari este elu intemeiatu; — propuse apoi pro-
ieptulu subcomisiunei casei reprezentative a
dietai Unguresci in această cauza si lu splică a-
semenea din punctu in punctu, la care ocaziune
adunarea nu o data prorupse in risu despretiu-
toriu si nu dintr'o parte se audira observa-
tiuni, că — *dupa acestu proieptu nu ni se
dă nice unu dreptu nationalu, ci numai
se intarescu drepturile si usurpatiunile
unguriloru.*

In fine Babesiu fau unu paralelu intro
principiile si punctele de manecare ale unuia si
altui proieptu, mai aminti că dintre voturile,
petitiunile si programele ce aparura pana aci
in publicitate si la dieta, cele din partea repre-
sentatoriu nationali toate se pronunciaru pen-
tru principiile proieptulu deputatiloru romani
si serbi, cele din partea unguriloru seu a un-
gurisatiloru mai toate spriginira propunerile
subcomisiunei, ba unele si intr'acelea aflau
concesiuni pré mari si protestau chiaru si con-
tra acelor'a. Babesiu incheiă recomandandu ob-
ieptulu celei mai mature si seriose cecetari si
judecati a intielegintiei poporului, ascurandu
că această judecata va fi regulat'ia pentru de-
putatii nationali de la dieta. —

Aflandu adunarea prin acestu discursu
destulu de luminata cestiunea si dechiarandu-se
cu unanimitate pentru elaboratulu deputatiloru
romani si serbi, si mai anume si respicatu pen-
tru principiile cuprinse intr'acol'a, — trecu
la alu treile punctu alu programului, adica la
— combinarea de medilcoe legali pentru sprig-
inirea causei.

Aci dlu advocatu Vic. Popu propuse ca
unu medilocu legalu si celu mai indatenatu o
petitiune seu mai dreptu vorbindu o Dechiară-
tiune petitiunale catra dieta, citindu tota o da-
ta conceptulu si spunendu, că pentru casulu da-
ca s'ar primă propunerea, densulu a adusu si
unu exemplariu curatu, carele ar fi a se subscie
mintenu (indata) de toti cei de facia, avendu a-

poi a se rogă unulu dintre dnii deputati nati-
nali pentru substernerea la cas'a deputatiloru.

Petitiunea propuse, de pre carea alaturu
aci o copia pentru folosire, fu ascultata cu cea
mai mare atentiune, in fine aplaudata si — de
toti, fora nice o exceptiune primita si subscrisa.
Numai ca de exemplu imbucuratori vi insemnu
că in fruntea subscieriloru am cetitu numele
reverendisimiloru dni protopopi a-i Lipovei si
Temisiorai, multoru asesori consistoriali, mul-
toru seu mai tuturoru advocatiloru din Banatu,
cu dlu Atanasiu Ratiu de Caransebesiu dlu Vi-
centiu Bogdanu, unulu dintre anteluptatorii
nationali de la 1861 — in frunte, a multoru
seu dora mai tuturoru diregatoriloru nostri
publici nationali, a vra o 70—80 de preuti,
vre 40—50 de docinti si multoru comer-
cianti si, totu felulu de industrianti; preste
totu aprôpe la 300, totu barbatu de intielegin-
tia, asié-numiti carturari ai poporului.

Dupa această dlu S. Davidu din Lipova
est cu alta propunere totu pentru scopulu ina-
intarei causei, ceru adica ca adunarea se alege
din sinulu seu unu comitetu permanentu de cati-
va barbatu de incredere, cari se privilegheze si se
luere necontentitu intru interesulu causei na-
tionala.

Acăsta propunere la inceputu intimpină
greutati; multi n'o precepeau bine si o luau ca
intr'unu intieletu periculosu, si — poftiau a o
rospinge; dar dlu Dr. Ales. de Mocioni desfa-
siură ideii'a mai de aproape si aretă că ea nu este
pericolosa si merita a fi desbatuta mai cu de
adinsulu. — La această scoldandu-se Babesiu,
splică cum pricepe elu propunerea dlui Davidu;
precisă, că — pentru casulu, daca adunarea cu
conferinti'a de adi n'ar află cu cale a-si incheiă
aptivitatea, ci ar află de lipsa a lucră si maide-
parte pre cale legale la inaintarea causei na-
tionala, ea ar poté alege si insarcină pre cati-
va, dupa parerea sa pe veri cinci membru din
sinulu seu locuitori in centru barbatu liberi si
de incredere deplina, ca acestia unulu cate unulu
si toti impreuna se observe toate misicariile si in-
teresele causei nationali, se se puna in atingere
atatu cu deputatii nostri din clubulu nationali-
tatiloru de la dieta, catu si cu alte asemenea in-
sociri seu comitete de pre aiurea, se tiena adese
consultatiuni ei intre sine asupra observariiloru
facute, din aceste consultatiuni, la cari ca se fia
ele valide, ar trebui se fia participatu celu pu-
cinu trei insi, se faca insciintari si provocatiuni
catra intielegintia pre calea diaristecei nationali
si se grigésca in toate modurile prin lege iertate
pentru realizarea cuprinsulu petitiunei de mai
sna catra dieta. In acestu intielesu si pre langa
astfelu de insarcinare si instructiune Babesiu
afla ideii'a forte buna si recomandabile.

La audirea acestoru splicatiuni, adunarea
intréga primi propunerea dlui Davidu, dar in-
tru intielesulu si pre langa instructiunea preci-
sata de dlu Babesiu; era ca membri ai comite-
tulu prochiamă in deplina armonia pre dom-
nii: protopopulu M. Dregiciu, advocatii Ioane
de Misiciu, Stefanu Adamu si Vincentiu Popu,
in fine pre cetatianulu si comerciantele dlu Ste-
fanu Ioanovicu.

Aci, dupa cum este invederatu, adunarea
a avutu finulu tactu, d'a alege barbatu de puse-
tiune nependinte si din diferite clase civile. De-
pinde de la ei, ca se dovedésca, cumca institu-
tulu acestui comitetu nu este unu fétu mortu,
ca multe altele de astu felu. —

Cu ataf'a programulu meetingulu eră de-
sieratatu, dar si-mai ridicara graiulu unii si altii
in cause afara de programu; asié unu dnu
preutu voiă a desfasia unu planu de o loteria
nationala in folosulu Alumneului; inse fu in-
drumatu la vinitori'a adunare gen. a Alum-
neului; altu dnu preutu pofti a se trage in ca-
drulu programulu nationalu starea si intere-
sele cleruriloru nationali; dar in această pri-
vintia dlu Babesiu lu mangaiă cu congresulu
nationalu, pentru carale acum ni se deschisera
cevasi sperantie positive; totu o data se folosi
dlu Babesiu de acestu incidinte pentru a incre-

dintiă pre onoratulu cleru nationalu, cumca toti
barbatii si anume toti deputatii nationali cu-
noscu si apretiescu in cea mai deplina mesura
insemnetatea si meritele preutimei nationala, si
interesele acesteia sunt privite de interese na-
tionali si forméza unu punctu de frunte alu in-
grigiriloru si staruintieloru lor; — „inse se
asceptăm congresulu, căci acolo e câmpulu de
lupta pentru acelea.“ —

Dupa toate acestea reverendisimulu dnu
protopopu presiedinte dandu mai antaiu spre-
siune dorintiei comune, ca petitiunea decretata
si subscrisa se se substérna si recomende dietei
de dlu deputatu nationalu Dr. Ales. de Mocio-
ni, incheiă adunarea, multamindu pentru ze-
lulu si buna intielegerea peatrata in desbateri.
Multimea parasi sal'a intre urari entusiastice de
„se traiscă!“ pentru conducatori.

In fine — mai am se Vi spunu că dlu
primariu alu cetatei, incunoscintiatu cu o di
mai nainte despre tienuend'a adunare, a aflatu
de bine a tramite pre unu dnu senatore ca co-
misariu politicu; dar barbatii nostri cei doi-
trei, caror'a s'a prezentatu dlu senatore, l'au
primitu cu tota bun'a ouvintia, au aflatu inse
de bine si de dreptu — a nu-lu insinua adu-
narei, ci a-i ignoră presinti'a. — Astfelu de-
curse primul meetingu alu intielegintiei nostre
din Banatu. Incheiu cu dorinti'a ca exemplulu
bunu se afie curendu catu mai multe imita-
tiuni! — Petitiunea catra dieta e această:

Marita casa reprezentativa!

Facendu-se prin o fia romana provocare
catra intieleginti'a romana din comitatulu Te-
misiului si din partile vecine, pentru a se adu-
nă si a luă conosciinta despre starea causei de
nationalitate in patria si a se pronunці si din
parte-si in această cauza vitale, — noi subscrisii
concurseram pre diu'a de adi aicea si intru-
nindu-ne la o conferintia publica, cu scirea au-
toritatiei politice competente, dupa ce prin dis-
cusiune libera ne informaramu deplinu despre
starea de adi a causei de nationalitate si lua-
ramu cu de amenuntulu cunosciinta despre pro-
ieptele ce se faura din diferite parti pentru
deslegarea acelei intrebari, anume dupa ce ni
se propusera si asemenea intre sine cele două
elaborate, lucrute si substernute nainte Maritei
case reprezentative — unulu din partea subco-
misiunei pentru nationalitati, era altulu din
partea deputatiloru romani si serbi intruniti,
— dupa o serioasă consultatiune, am decretatu
cu totii in unanimitate si dechiarăm si adu-
cemu prin această la cunosciati'a maritei case
reprezentative cu rogarea d'a luă in considera-
tiune — următoriele:

1. Deslegarea cestiunei de nationalitate
este pentru liniscirea popóraloru patriei, pentru
ascurarea desvoltatiunei, progresulu si existin-
tiei patriei — neamenabile.

2. Proieptulu de lege, lueratu din partea
subcomisiunei casei reprezentative in această
cestiune, *nu este calificatu d'a multumit
dreptele pretensiuni ale natimiloru pa-
triei*, fiindu că elu nu cuprinde bazele si con-
ditiunile de dreptu egale, de folose egali, de
desvoltatiune, prosperitate si securitate egale
pentru toate natimile patriei, ci este mai multu
menitu si calificatu d'a dá si garantă unei na-
tiuni, unei parti a patriei tota influinti'a, toate
bunetatile fisice si morali, cu unu cuventu toate
avantagiile vietiei publice, lasandu celor'a lalte
numai greutatile si sarcinele.

3. Elaboratulu deputatiloru romani si
serbi in această cestiune corespunde sentiului de
lipsa si de dreptate alu popóraloru patriei;
principiile lui fundamentali:

a) In cadrulu *intregitatei politice si
teritoriale a patriei*, adica intre marginile
unitatei de statu, Regimu si legislatiune,

b) *Recunoscerea prin lege funda-
mentale a individualitatiloru nationali*,
adica a natimiloru istorice ale patriei ca atari;

c) *Egalitatea loru de dreptu*, adica
conditiuni legale intru toate asemenea pentru e-
sistinti'a si desvoltatiunea loru in patria;

Maî departe urmatóriele principie in aplicare:

aa) *Majoritate numerica* decizória la determinarea nationalitatii publice si limbei oficiale in partile constitutive ale patriei, — pre langa dreptulu facultativu cercuseris alu minoritatiloru;

bb) Pentru practicabilitate si evitarea de confictie si frecari periculóse — *Arondearea cercurilor, comitatelor si districtelor dupa nationalitati*;

cc) *Cultura nationala* pentru tóte natiunile si toti membrii lor de diosu pana sus.

Aceste principie le recunóscemu si dechiarámu de ale nóstre, le recunóscemu si dechiarámu de calificate d'a multumí tóte dreptele pretensiuni si de necesarie pentru a inaintá si ascurá prosperitatea comuna, libertatea si intarirea patriei comune.

Datu in Temisiora in 4/16 aprile 1868.

Din adunarea intieligintiei romane.

De la diet'a Ungariei.

(**) *Siedinti'a din 18 aprile a casei reprezentantiloru.*

Presiedinte: C. Szentiványi; notariu: Rádich; din partea regimului erau de fatia: Eötvös, Wenkheim, Horváth si Gorove. — Dupa autentificarea protocolului siedintiei premerse,

Presiedintele insciintéza casei cá a sositu o petitiune ce sta in legatura cu unu proieptu de lege care astadi tocmai este pusu la ordinea dilei; in numit'a petitiune cere asociatiunea de industria, din Pesta, ca cu ocaziunea desbaterii supra legei in privinti'a camerelor comerciale si industriale se se respepteze o dorintia a ei: ca aceste camere se póta tiené siedintie si separete.

Maî departe arata presiedintele:

Comun'a Temisior'a cere a se spriginí, petitiunea orasiului Szatu mare ca se se impedece absentarea deputatiloru. Comitatu Ugocia cere a se partiná petitiunea orasiului I. r. Pesta in privinti'a regularii aperiarii tierii. Totu comitatu acestui cottu cere a se medilóc in Ludoviceu si Teresianu ca se se restitue menitiunea vechia, se se introduca de nou gardisti nationali magiari si se se recastige fondurile acestoru trei institute.

Comun'a Orast'a (Broos, Szászváros) cere a se medilóc cladiria calei ferate Dobritinu Satumare, Alba Iulia, Sibiu, spre Turnu Rosiu.

Comun'a Temisior'a partinesce petitiunea comitatului Carasiu in privinti'a cladirii unei cai ferate de la Temisior'a spre Logosiu la Orsióv'a.

In fine aréta presiedintele cá in comisiunea emisa pentru elucrarea statutului casei lipsescu 8 membri, dupa cum a aretatu comisiunea ins'a-si. Alegerea acestoru membri se va face in siedinti'a de luni.

Dupa astea se trece la ordinea dilei: desbateria supra proieptului de lege in privinti'a camerelor de industria si comerciului, si supra proieptului pentru promulgarea legiloru.

Dupa ce s'a cetitu unu proieptu de lege in privinti'a promulgarii legiloru si dupa ce presiedintele au pusu intrebare, s'a primitu unanimu fara desbateri generale. In desbateria speciala s'au primitu §§. 1, 2, 3, 4, 5, 6, si 7 fara desbateri, precum i-a modificatu comisiunea centrala. La §. 8 inse aduce C. Tisza unu emendamentu „pentru a multiamí nationalitatile” care dice:

„Ministeriulu va ingrigí ca tóte legile, delocu dupa publicarea lor se se publice in traducere autentica in limbele ce esista in tierile de sub corón'a Ungariei si cumca se se trimita si respektiveloru oficiolate.”

Babesiu sculandu-se cuventá cam urmatóriele: Nu graescu din motivu cá asiú voí se me opunu acestui puntu, ba din contra, cu bucuria primescu si numai atáta, cáci sciu cumca fatia cu impregiurările de acum mai multu nu se póte asceptá in caus'a nationalitatiloru. Cu tóte astea am se facu si unele observatiuni, anume: candu legea in caus'a nationalitatiloru va dá natiuniloru terenu mai largu, se nu fie cumva prejudicate prin acésta lege. Sub numirea „limbele ce esista in tierile de sub corón'a Ungariei” intielegu si ceru a se intielegu limbele ce esista in Ungari'a si in tienuturile de sub corón'a Ungariei; in fine, dorescu ca traducerea fidela se fie de intielesu, se nu fie rea, neintielegibila ca pana acú.

S. Papp nu partinesce ingrigirile ce le a esprimatu Babesiu, doresce inse ca in numitulu § cuventulu „delocu” se se inchimbe pen-

tru cuventulu: „de odata” (egyidejűleg). Remane cuventulu din testu („azonnal.”)

Acuma vine cas'a la proieptulu amintitu de lege in caus'a camerelor de comerciului si industria. C. Tisza este contra, si aduce unu emendamentu, pe care inse cas'a lu respinge primindu proieptulu fara desbateri generale. In desbateria speciala vorbira mai multi facendu mai multe observari.

Dintre deputatii nostri vorbí Babesiu in acésta cestiune spriginidu emendamentulu lui Somossy, din stang'a. Parerea, vorbitoriului este ca presiedinti si vicepresied. camerelor numite se nu aiba a fi intariti de ministeriu, fiindu cá camerele nu-su neci politice neci ministeriale si prin urmare tutel'a regimului n'are intielesu. Concede inse regimului dreptulu a reflectá comerei care ar alege presied. din barbati necalificati, si a cere alegere nóua. Aceste argumente le repetá mai apoi si ministriulu de comerciului si dupa ce s'a inchisu desbateria se incheia si siedinti'a. Siedinti'a urmatórie e luni.

(=) *Siedinti'a casei reprezentantiloru din 20 aprile.*

Presiedinte: C. Szentiványi; notariu c. L. Rádai.

Deschidendu-se siedinti'a vine deputatulu Dr. Alesandru Mocioni a asterne casei petitiunea intielegintiei romane din cottulu Temisiorii, in carea se cere curunda deslegare drépta si multiamitória a cestiunei nationalitatiloru. Aréta vorbitoriulu mai departe cá intieleginti'a romana in adunarea ei generala, tienuta in Temisiora la 16 l. c. dupa desbateri seriós'a a aflatu cu cale a respinge proieptulu de lege alu subcomisiunei si a spriginí proieptulu adusu de deputatii nationali in acésta privintia. Petitorii se róga inca ca comisiunea diet. emisa in caus'a nationalitatiloru se urmeze principiiloru desfasurate de deputatii nationali in proieptulu lor, candu va compune elaboratulu seu. In fine róga vorbitoriulu a se transpune acésta petitiune comisiunei sespeptive. Se primesce.

Ministriulu Lónyay preda casei 8 suplemente tiparite, referitória la bugetu; cas'a trece la ordinea dilei.

Se votéza defuifivu a supra proieptului de lege pentru promulgarea legiloru, precum si a celui pentru camerele comerciale si industriale. Celu d'antai se primesce unanimu, alu doilea prin majoritatea voturiloru.

Maî de parte se desbate supra proieptulu de lege in privinti'a bunului Gödöllő si se primesce.

Asemene se desbate si primesce si proieptulu de lege in privinti'a imprimerii banelor unguresci.

Kovács reportéza despre spesele casei pe l. c. Se primesce.

Dittrich interpeléza pe ministriulu de comerciului cá pe candu are de cugetu prin o lege nóua a imbuní sórtia industriariloru mai seraci?

Gorove asigura pe interelante cá si elu insusi a voitu a prevení acestui reu prin o lege nóua, dara senguru nu scie candu va poté face acésta.

C. Ghyezy partinesce pe interelantele si urgéza deslegarea acestei cestiuni.

Presiedintele róga sectionile finantiarie se desbata catu mai curundu proieptulu de indemnitate si apoi ordina votarea pentru alegerea celor 8 membri ce lipsescu din comisiunea pentru facerea statutului casei.

Siedinti'a se inchide.

Reportu despre adunarea generala a societatei Alumneului romanu nationalu din Temisiora.

(d) Amesuratu convocatiunei facute, barbati nostri nationali de tóte clasele se adunara pre diu'a defipta, adeca joi in 4/16 prioru in numeru fórtie insemnatu, intrunindu-se in cea mai mare incapere, in sal'a redutului cetatienescu, carea la recercarea facuta prin dlu capitaniu civicu Petru Cermena — ni se oferí si deschise cu tóta placerea.

Erá o adeverata mangaiare a vedé atati romani, preuti, invetiatori, dirigatori mari si mici, advocati, cetatieni de totu telulu si tierani d'aprópe si de departe, adunati la unu locu, toti insufletiti pentru binele comunu, pentru inaintarea culturei nationali.

Puntu la 10 óre se 'nfaciosiara urdatorii si conducatorii de frunte a-i Alumneului. Dlu protopopu M. Dregiciu ca presiedinte alu comi-

tetului provisoriu, presentá mai antai de tóte pre dlu senatore civicu Neoplu, carele erá insarcinatu de catra autoritatea politica a asiste la adunare ca comisariu politicu; dupa aceea observá cá, fiindu cá si patronulu Alumneului, adeca dlu episcopu diecesanu, si seniorulu ilustrei familie protectórie, adeca dlu Andreiu de Mocioni din cause anumite nu s'au potutu infaciosiá, presidiulu amesuratu statutelor lu va ocupá dlu Dr. Alesandru de Mocioni ca substitutu alu seniorului familiei.

Dlu Dr. Mocioni ocupandu intre vivate sgomotóse presidiulu si scusandu cu reflectarea la statute acésta ocupare prin sine, in etate atatu de tenera, salutá cu caldura numeros'a adunare, desfasurá insemnetatea insocierei si intreprinderii alumneali si apesá mai vertosu cu aplombu caracterulu ei curatu nationalu, in fine dechiará adunarea generala extraordinaria de deschisa si denumi de notari pre domni vicefiscalulu municipale G. Ardeleanu si pre dlu profesor G. Craciunescu.

Se ceti apoi reportulu comitetului provisoriu si se reportá despre urmat'a incuviintiare a statutelor din partea regimului tierii, specialminte din partea ministeriului regiu de culte si instructiunea publica, ascultandu-se numai de catu cuprinsulu actelor respective.

Nu voiu vorbí despre tóte acestea cu de ameruntulu cáci ele la timpulu seu se vor publicá, ér starea finantiale si preste totu activitatea de pana acum a Alumneului provisoriu, (dicu provisoriu, pentru cá pana acum ori ce s'a facutu, s'a facutu fora incuviintiare de susu, numai sub spe rati,) supunu cá onoratulu publicu alu Albinei sunt conosecute din aratarile ce s'au facutu despre ele la timpulu seu. Atáta numai amintescu cá Alumneulu in momentu dispune preste unu capitalu de 4095 fl. v. a. si cá in anulu curinte scolaru se provedu optu studinti lipsiti cu tóte cele de lipsa din resursele Alumneului.

Cele de frunte decisiuni ale adunarei generale de facia sunt:

Societatea alumneale pre temciulu incuviintiare mai inalte se constituie formalminte ca societate publica.

Comitetulu provisoriu se dá absolutoriu pentru trecutu, totu odata i se prolungesce mandatulu si functiunea pan' la adunarea generala ordenaria, carea se va tiené in Septemvre.

Statutele definitivminte staverite si in trei esemplarie descrie, se se subserie prin catu mai multi dintre cei de facia si se se substérna, dupa cum se potesce, la ministeriulu regiu ungurescu de cultu si instructiune.

Planulu de bugetu si preliminaru, propusu de comitetulu provisoriu, se ié la cunoascintia fora esaminare speciale, asemenea si proieptulu de unu ordinu alu casei pentru Alumnisti.

Dni Const. Radulescu si Jul. Ianculescu ca barbati de specialitate sunt rogati a face unu formulariu normativu, cum va avé se fia intocmitu in viitoru bugetulu si preliminarulu.

Dlu V. Babesiu este rogatu a stilisá cuprinsulu diplomelor si a fi intrajutoriu la realizarea lor tehnica.

Comitetulu este impoteritu a dispune de medilócele casei in casuri de necesitate — si preste preliminaru.

Tóte decisiunile se adusera in cea mai buna ordine, dupa o desbateri seriós'a si solida, la carea partecipara cei mai distinsi barbati ai nostri.

Desiertandu-se obieptele puse la ordinea dilei, tenerulu dnu presiedinte rostindu-si cea mai viia multiamita catra adunare pentru zelulu cu carele a acursu atatu de numeros'a si cu carele a concursu la deslegarea obieptelor Alumneali puse la ordinea dilei, inchide siedinti'a. Adunarea se desface intro cele mai entusiastice indicie repetite urari de — *Se traésca Mocioni, se traésca Babesiu, se traésca bravii nostri aperiatori si conducatori!* —

Temisiora in 6/18 prioru 1868.

Romania.

Proieptulu de lege pentru organizarea puterii armate in Roman'a, l'a primitu legelatiunea, precum scimu, cu putiene modificatiuni. Spatiulu nu ni-a permis se-lu facemu cunoscutu cetitoriloru nostri mai rapede, deci suplinimu lacun'a reproducendu in estrasu acea lege:

Capu. I.

Puterea armata a Romaniei cuprinde cinci eleminte distincte:

- a) Armat'a permanenta cu rezerv'a ei.
- b) Corpurile dorobantiloru si graniceriloru.
- c) Militiele.
- d) Guardi'a cetatiéna.
- e) Glótele.

Toti locuitorii tierii cu esceptiune de straini, de la etate de 20 la 50 ani sunt detori a purtá armele in modulu urmatoru:

a) De la etate de 20 la 27 ani in armat'a permanenta, dorobanti si granicieri.

b) De la etate de 20 la 36 ani, cati nu vor fi chiamati a face parte din armat'a permanenta, dorobanti si granicieri, precum si cei de la etate de 27 la 36 ani, cari au trecut prin armat'a permanenta, prin dorobanti seu granicieri, facu parte din militie.

c) In orasie, de la etate de 36 pana la 50 ani in gard'a orasienésca, potrivit legii speciale acestei institutiuni.

d) De la etate de 17 la 20 ani si de la 36 la 50 ani, cati nu sunt in armat'a permanenta, dorobanti si granicieri, militie si guardia cetatiana, facu parte din glóte, in conditiunile aretate mai josu.

Poti tinerii, in anulu ce au implinitu etatea de 20 ani, seu candu au intratu in alu 20-le anu, tragu la sorti; numerele cele d'antai pana la complectarea cifrei contingentului anuale alu armatei permanente si alu corpului dorobantiloru, mergu in armata si in dorobanti; éra toti cei lalti tineri cari prisosescu peste acestu contingentu mergu d'a dreptulu in militie.

Terminulu obligatoriu de servitiu pentru armat'a permanenta este de trei ani in activitate si patru ani in reserva, adeca: dupa trei ani de servitiu activu, vechii militari ajunsi in etate de 23 ani, se libera pe la vetrele lor, remanendu totu insorisi in contrólele corpurilor armatei anca 4 ani, pana la etatea de 27 ani, dupa care trecu in militie.

Legea recrutarei determina casurile de scutiri pentru ori ce categoria a puterei armate.

Efectivulu armatei permanente este pe picioru de pace seu pe picioru de resbelu, dupa cum si-are rezerv'a sa respandita pe la vetrele ei, seu adunata sub stéguri. In acestu din urma casu, si potrivit cu intensitatea trebuintiei, se potu chiamá sub arme si mobilisá si din cele lalte eleminte ale puterei armate, adeca militie, granicieri, dorobanti, guarda cetatiana si glóte.

In timpulu de resbelu seu de eseroitie mari anuali, partea guardii cetatiene in etate de la 30 la 45 ani, va face parte din corpurile armatei, numai pe catu timpulu va durá acea stare, si in totu acestu timpulu ea este supusa la tóta indetoriunea si jurisdictiunea militara.

Chiamarea sub arme a reservei armatei, precum si mobilizarea uneia seu mai multe din elemintele citate in art. precedente, necesitandu creditu nouu, se face dupa autorizarea Adunarei deputatiloru; afara de casuri urgente, in care guvernulu procede d'a dreptulu la chiamare, referandu apoi indata adunarei deputatiloru.

Capu II.

Armat'a permanenta.

Domnitoriulu este capulu supremu alu armatei. — Domnitoriulu póte delegá comandamentulu armatei, in conformitate cu legea ierarchiei militare.

Ministriulu deresbelu administra si dirige interesele armatei in numele Domnitoriului si in conformitate cu legile.

Teritoriulu Romaniei se imparte in patru divisiuni militare teritoriale ale caror'a resiedintie sunt Bucurestii, Iasi, Craiova si Galati.

Unu corpu de statulu maioru speciale este insarcinatu cu serviciulu de ajutanti pe langa person'a Inaltiei Sale Domnitoriului.

Armat'a permanenta se compune de Infanteria, Cavaleria, Artileria, Geniu, Flotila, trupe de administratiune, gendarmi si Pompieri.

Infanteri'a se compune de:

Regiminte de linia.

Batalióne de venatori.

Companie de disciplina.

Cavaleri'a se compune de regiminte de lanciai, venatori si dorobanti de linie, si unu escadronu de instructiune.

Artileri'a se compune de unu statulu maioru de artileria, de stabiliminte de artileria si trupe de artileria.

Armat'a geniuului se compune de unu statulu maioru de geniu si de batalióne de trupe, facendu fia care corpu a parte.

Gendarmierii a permaninte data in serviciu administrativu se compune din:
Companii pedestre.
Escadrone calari.
Trupele de pompieri dependinte de autoritatea militara in privinta organizarii si a disciplinei militare sunt cele din Bucuresti si Iasi, precum asemenea si din cele alte orasie dupa cerintele locale.
Compunerea acestoru trupe va fi in proportiune cu necesitatile si medlocele comuneloru respective.
Flotila se compune de unu statu maioru, companii permaninte si vasele necesarie. Ea se recruta pe alesu numai din locuitorii litoralului Danubianu si alu Marei Negre, si dintre cei mai deprinsi a ambla pe apa.
Trupele de administratiune cuprindu:
1 Corpul de ofiari de administratiune de diferite clase.
Escadrone de trenu de echipage militare pentru serviciulu transportulu munitiuniloru si bagageloru armatei.
Companii sanitare militari pentru serviciulu spitaleloru si ambulantieloru armatei, alu careia personalu va fi impartitu in mai multe sectiuni.
Companie de lucratori pentru serviciulu imbracamintei, campamentulu si subsistentieloru militari.
Servitiulu sanitaru coprinde numerulu necesariu de medici, farmacisti si viterinari de diverse clase, destinati pentru serviciulu spitaleloru in timpu de pace si acel'a alu ambulantieloru in timpu de resbelu.
Justitia militara cuprinde consiliurile de resbelu si de revisiune.
Instruatiunea in armata se face prin scole militare impartite in modulu urmatoru:
1. Scole de doue grade infintiate prin corpuri.
2. Scole pentru formarea oficiariloru de infanteria si cavaleria.
3. Scola superioare de aplicatiune pentru formarea oficiariloru de statu maioru, de geniu si de artileria.
Scolele citate la aliniatele 2 si 3 vor fi stabilite in locuri speciale ale Statulu si pre catu se va pute afara din orasie.
Personalulu acestoru din urma scole se va determinu dupa necesitate.
Capu III.
Dorobanti si granicieri.
Corpulu dorobantiloru se compune de atate escadrone cate judetie sunt, afara de acelu judetiu in care se afla gendarmi calari, ceruti de necesitatile locale.
Dorobanti se ieu din totatulu tineriloru cadiuti la sorti, potrivit art. 4 alegendu-se cei cari au mai cu indemanare medlocele necesarie pentru a-si procura ei insii cai trebuinciosi pentru servitiu.
Corpulu graniceriloru insarcinatu cu paz'a liniei fruntarieloru tierii se compune de batalione pedestre, fie-care de cate patru companii de diferite marimi in privinta omeniloru de trupa, potrivit cu necesitatile locali, inse avendu fie-care compania acelasi numeru de ofiieri.
Corpulu graniceriloru se compune de toti tinerii de etate de la 20 la 27 ani aflati in zona marginasia care este in latimea ei de o banda de 30 kilometre si d'a lungulu tuturoru fruntarieloru Romaniiei; totu din acesta zona pe litoralulu Dunarii si marii Negre, se va recruta numerulu de omeni trebuinciosi si in flotila.
Acesti granicieri sunt insarcinati cu paz'a in permanentia, a linieloru fruntarieloru inse prin ordonantia Domnesca ei potu fi chiamati sub arme si a se mobilisa in timpu de resbelu seu exercitie mari anuali.
Ofiieri si toti militarii in generalu din dorobanti si granicieri srnt considerati inaintea lezei ca si cei din armat'a permaninte.
Capu IV.
Omenii militiei facendu abstractiune de diversitatea etatei loru in intervalulu de la 20 pana la 36 ani, se impartu in trei stari seu chiamari.
1-a stare se compune de toti omenii ne-insurati si din cei veduvi fara copii.
2-a stare se compune de toti cei insurati si fara copii.
3-a stare se compune de toti cei insurati si cu copii, si de cei veduvi si cu copii.
In acelasi corpu de militia se afla omeni de cate treile starile; inse starea antaia este ba-

s'a corpului, trebuindu a fi ea totu deun'a ne-lipsita la ori-ce chiamare sub arme.

Glotele.

Glotele nu sunt organizate in corpuri, nici au vre o indetorire de serviciu seu de exercitie in timpu ordinaru de catu numai facultativu pentru acei ce ar voi.

Acesta institutiune consta din unu dreptu ce Statulu are ca, la timpu extraordinariu si candu cele-lalte elemente ale puterei armate n'ar fi de ajunsu, se chiama si omeni din categori'a gloteloru, care atunci se potu organiza in mici corpuri pentru mentinerea ordinii in comunele loru respective, seu unii dintre cei mai validi, se potu alaturu ca ausiliari pe langa corpurile militiei.

Economia.

Tergulu de Viena.

Preturile negotiilor sunt:

	centenariulu (marge, mase)
Bumbaculu	Egiptianu 90 fl. 115 fl.
"	Nordamer. middl. 65. 70.
"	Grecescu 60.— " 65 "
"	Levantinu 1. 60.— 62.50
"	Persianu 57.50 60 "
"	Ostind. Dhol. fair 67.— 70 "
"	" midd. fair 62.50 65.—
Canep'a de Apatin	19.25 21.75
"	" Itali'a, curatite faine 60 77 fl.
"	" " midiloca 45 60 "
"	" Poloni'a naturala 17.50 20.50
"	" " curatita 23.— 30.25
Imulu natural de Polonia	17.— 19.75
"	" Moravia natural 25.50 34.—
Mierea de Ungari'a naturala	18.50 19.50 "
"	" Banatu alba — — "
"	" Ungari'a galbena 18.50 19.50 "
Sementi'a de trifoiu din Stiria de cent.	
"	cea rosia curatita 24.50 26.50
"	" lucerna italiana 28.50 29.—
"	" " francisca 29.— 30.50 "
"	" " unguresca 29 30.50
"	" curatita 31.— " 32.— "
Talp'a lucrata (Pfunderler	
"	prim. 95 " 97 "
"	" („Corametti) 88 " 90 "
Pelea de bou, uda cu corne,	
"	cea din Poloni'a de 23—25
"	din Ungari'a de 26—28 "
"	" „uscata cent. 54—56 fl.
"	" vaca " 58 " 60 "
"	" vitielu " "
"	fora capetine 130 " 134 "
"	cu capetine 110 " 115 "
"	" din Poloni'a cu cap. 84 " 87 "
Cleul pentru templari celu negru	13.50 14.50
"	" celu brunetu 21.— 22.—
"	" celu galben. 22.— 23.50
Oleulu de inu	28.— 28.50
"	" rapitia (rafinatu) — 25.50 26
"	" terpentinu galitanu 16.— 17.—
"	" " rusescu 15.50 " 16.50
"	" " austriacu 19.— 20.—
Colofoniu	7.25 " 7.50
Smol'a negra	5.72 " 6.25 "
Unsoreu de cenusia din Iliri'a	19.— 19.75
"	" „Ungaria (alba) 16.50 17.25
"	" " (albastra 15.50 16.—
Rapiti'a din Banatu, metiulu	
"	" austriacu 5.50 5.75
Perulu de capra din Romani'a	fl. fl.
Lan'a de oie, cea de ierna	75 " 85 "
"	" " " vera " "
"	" mielu (fina) 120 " 125 "
"	" oie din Transilvani'a 98 " 100 "
"	" " „Brail'a, Jalomitia 75 " — "
"	" " „Romani'a mare 70 " 72 "
"	" " mica 60 " 64 "
"	" tabaci (Garber) din Romani'a 50 " — 54 —
"	" oie din Banatu, cea comuna, grosa 50 " — 52 —
"	" oie din Banatu tigai'a 55 " — 60 —
"	" vera din Besarabi'a 50 " — 52 —
Unsorea de porcu	37.— 37.50
Stanin'a afumata (loco)	38.50 — 40.—
Cer'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena	126 " — 128 —
"	cea nalbita " — —
Prunele uscate, din (cent.)	12.— — 13.50
Zaharulu Raffinade	29.50 30.50
"	Melis 27.50 28.50
"	Lompen 26.50 — 27.—
Seulu de oie din Romania	— —

Coltiani (Knoppert) I. din 1867 13.50 13.75
" " II. „ 1867 11.75 12.—
Dirdie (Trentie Unguresci, albe 12.— 12.75
" — jumetate albe 10.— 11.—
" — „ obele — 9.— 9.50
" — „ ordinare — 7.25 7.75

Temisiór'a, 17 aprile 1868.

Grálu 87/89 1/2 6 fl. 10.— 6 fl. 20 or.;
87/89 1/2 6 fl. — cr. — 6 fl. 10 cr.;
86/89 1/2 5 fl. 80.— 5.90 cr.; 85/89 1/2 5 fl. 70. — Secar'a, neavendu trecere, nomin. fl. 3.70 Porumbulu 2 fl. 40. Ordiulu 2.30 — 2.40 Ovesulu, 1 fl. 50—60, 10%, adaus. Spiritulu fara negotiu.

VARIETATI.

= De la asociatiunea Transilvaniei. „Transilvani'a“ in nr. de la 15 aprile 1868, publica protocolulu sedintiei comitetului de la 17 septembrie 1867, care intre altele contine: §. 84. Escelenti'a sa D. presedinte spre a dá impulsu la dezvoltarea unei activitati mai energice si mai latite in interesulu prosperarei materiale si morale a asociatiunei, afla cu cale a propune inmultirea, resp. denumirea unor noi colectori prin unele parti. Concluse. A. acesta propunere priminduse cu unanimitate din partea comitetului, pre langa vechii DD. colectori se denumescu inca urmatorii: a) pentru Abrudu Alecs. Amosu Tobiasiu, parochu si protopopu onorariu; b) pentru Belgradu Alecs. Tordosianu, parochu si administ. protopop., si Augustinu Papu protopopu; c) pentru Bistrit'a Alecs. Silasi, protopopu; d) pentru Blasiu D. prof. Ioanu P. Moldovanu; e) pentru Brasiovu Ioanu Lengeru, prof.; f) pentru Campeni Mih. Andreica, proprietariu, si Ioane Patiti'a, protopopu; g) pentru Cetate-de-balta Ioanu Pinciu, presedinte de sedria, si Ioanu Almasianu, protopopu; h) pentru Cernautiu Ioanu a lui Georgie Sbier'a; i) pentru Cinculu mare Moise Bransce, ascultantu; k) pentru Clusiu Ioanu Pamfilie, protopopu; l) pentru Cohalmu Pavelu Banuti, secret.; m) pentru Deva Georgie Ceacalanu, v. comite; n) pentru Gherla Ioanu Muresianu, cancelistu; o) pentru Mediasiu Ioanu Popescu, administ. protopopescu; p) pentru Marasti'a Petru Mihali, asessoriu; q) pentru Muresiu-Osiorheiu Nicolae Gaetanu, asessoriu la tabla regia; r) pentru Nasaudu Ioachim Muresianu, presedinte de sedria; s) pentru Nochrichu Zach. Zacharia, practiacu; t) pentru Oradea-mare Iustinu Popu, prof., si Iosifu Romanu, advoc.; u) pentru Pest'a Vinceniu Babesiu, jud. la tabla septemv.; v) pentru Resinariu Bucuru Cioranu, proprietariu; x) pentru Sasu-Reginu Anan. Trombitasiu, propriet.; y) pentru Sasu-Sebesiu Ioanu Deacu, protopopu; z) pentru Secarambu Beniaminu Densiusianu, prot.; aa) pentru Saliste Dan. Neamtii si Nicolae Racuiciu, parochi; bb) pentru Sighisiór'a Petru Decei parochu r. cat.; cc) pentru Vien'a Dr. Greg. Silasi; dd) pentru Zlatn'a Ioanu Moldovanu si Ioanu Demianu, parochi; ee) pentru Bistr'a Augustu Coltoru, parochu si Dionisiu Darabantu, not.; ff) pentru Offenbai'a Nicolae Fodoreanu, protopopu; gg) pentru Rosi'a de munte Simione Balintu, protopopu; hh) pentru Albau Nicolae Ispasu, jude satescu si Candrea; ii) pentru Unedór'a Avramu Pacurariu, parochu; kk) pentru Sacele Irimie Verza si Radu Popea, parochi; ll) pentru Poian'a sarata Ioanu Baloiu, parochu. — Secretariulu se insarcineza a espeda susu numitiloru noi denumiti colectori decretel respective. *) §. 85. D. vicepresedinte face propunerea, ca DD. colectori se se provoces prin provocari tiparite spre a raportu comitet. in fiecare anu despre activitatea dezvoltata in interesulu asociatiunei, ca asia comitetulu se pota face unu raportu in ast'a privintia la adunarea generala viitoria. Concluse. Propunerea acest'a se primesce din partea comitetului si se redica la valóre de conclusu. Cu acestea sedintia comitetului inceputa la 9 ore inainte de amiadi, se incheia pre la 2 ore dupa amiadi. Sibiu, in 17 septembrie c. n. 1867. I. Hannia mp., vice-presedinte. I. V. Rusu mp., secretariu II. alu asoc.

= **Dictionariu magiaru-romanu.**
Lips'a totala a unidictionariu magiaru-romanu

*) On. Redactiuni ale celorlalte foi romanesce din monarhia sunt rugate, ca se binevoiesca a reproduce acestu conclusu Nr. 84, pentruca on. publicu din tota partile se afie adresele ddloru colectori ai asociatiunei transilvane. Red. „Transilvaniei“.

si romanu-magiaru este in timpulu nostru forte simtita din urmatorele cauze. 1. Dintre scolarii si studentii de nationalitate romana cateva mii invetia pe la scolele elementare, primarie, gimnaziali, cum si pe la cateva facultati, in care tote sciintiele se propunu preste totu numai in limba magiara, era nu in cea latina ca odinioara. Este lucru celu mai firescu, ca acci tineri lipsiti fiindu de orice carti ajutatoirie spre a-si pute traduce ideile si conosciintele in limba loru materna, se fia constrinsi a cugeta, a invetia, a si respica notiunile si a-si formula judecatile loru despre obiecte numai in limba magiara. Urmarele acestei specii de invetiamentu ne sunt cunosoute la toti din tote punctele de vedere. Acesta este unu metodu singuru ce duce la uitarea limbei materne, apoi si la despretiurea natiunei. 2. Romanii pretindu de la toti functiunarii de tote categoriile prin carii sunt administrati, ca se le cunosca limba pe de plinu, pentru ca se le pota administra tote afacerile in limba loru nationala. Totu romanii pretindu erasi cu totu dreptulu, ca in tote scolele mijlocii si la universitate limba romana se se propuna ca limba obligata. 3. Ceea ce pretindu magiarii de la functiunarii de nationalitate romana si de la scolele romanesce, ne este erasi forte bine cunoscutu. Unii inse ca si altii au trebuutiua absoluta de mijloce literare, precum dictionaria, vocabularia, gramatice, fraseologii, carti de lectura si asiá mai departe, pentruca pretensiunile loru se pota ave valóre practica. Nici un'a diu aceste doua limbi nu se mai pote invetia de pe strate, nici numai de la domestici ca mai nainte, ci unii ca si altii avemu se imitam a si in acestu punctu ecsemplulu germaniloru si alu franciloru din Elveti'a, alu belgianiloru si alu germaniloru renani etc. Ambele acestea limbi mergendu alatureafau progrese surprindetorie. 4. Istori'a Transilvaniei, a Banatului si a Ungariei in partea locuita amestecatu este comuna romaniloru cu magiarii. Nici odata unu istoricu magiaru, fia inca pre atatu de genialu, nu va fi in stare de a serie istori'a acestoru tieri cu tota edeveritiunea, deca nu va cunosce si limba, si istori'a, si datinele natiunei romanesce; si erasi nici unu istoriografu de nationalitate romana nu va complini lacunele istoriei nostre, deca nu va cunosce tota multimea legiloru, a croniceloru si altoru ajutoria istorice scrise nu numai in limba latina, ci si in cea magiara, mai alesu din secolulu alu 16-lea si pana in dilele nostre. 5. Unu mare numeru de neintielegeri tocmu si politice s'au escatu si se nutreacu intre noi inca si din cauza, ca anume magiarii carii vreu a da tonulu in politica, nu cunosc de locu limba romanesca. Eca temeiurile mai de aproape, care au induplecatu pe subscrisulu, ca in mania tuturoru ocupatiuniloru sale si in etatea sa inaintata se mai intreprinda si compunerea unui dictionariu magiaru-romanu ca de 38 pana in 40 cole tiparite in formatu 8° (marimea ca acelui germano-romanu). Acestu dictionariu se si tiparise. Din col'a 1-ea s'au trimisu ecsemplaria spre aratare pe la mai multe librarii si redactiuni. Cu tiparirea ne aflamu la col'a a nou'a, era scopulu ne este, ca voidu Ddieu in anulu viitoriu se lu damu gat'a. Despre metodu ce urmau in compunerea acestui opu nu voui a perde vorbe multe, ci fia de ajunsu a observa numai atat'a, ca scopulu mi-a fostu a satisfac numai prim'a necesitate a prevedé ca dictionariulu se nu esa prea voluminosu, pentru ca se nu fia prea scumpu si totusi se represente ambele limbi pe trept'a culturai si a inavutirei la care ajunsera ele pana astadi. Din acesta cauza me vediuu coustrinsu a casa repetirea cea deca a radecineloru in cuventele derivate si compuse. Cei carii seiu ce insamna a tipari unu dictionariu, cunosc totu odata, ca spesele aceluasi se inaltia la cate doua trei mii. Cu tote acestea pretiulu dictionariulu meu tiparitu preste totu cu litere garmond va fi numai 3 fr. 20 cr. brosiuratu bine, era legatu tiepanu 3 fr. 70 cr. v. a Acestu pretiu inse e de fiptu numai ca prenumeratiune, pentruca dupa finirea tiparirii ecsemplariale neprenumerate le voui cede liberariiloru, unde apoi se soie ca pretiulu adesea se si indoesce, precum s'a intemplatu cu celu germano-romanu, carele astadi nu se mai gasesce nici cu 8 fr. v. a. De si la intrebuintiarea oricatu dictionariu seu vocabulariu se presupune cunoscerea ortografiei si a gramaticii fiacarei limbi, cu tote acestea eu voui adauge si la dictionariulu meu pentru amandoua limbele cateva regule ortografice elementare, cum si unele forme gramaticali pentru ambele limbi, ceea ce inse va depinde multu de la ajutoriulu ce va binevoi a mi intinde onor. publicu pe calea prenumeratiunei. Premitendu

acostea imi iau voia a deschide la dictionariu
meu magiaru-romanu prenumeratiune 3 fl. 20
cr. v. a. Domnilor si amicilor carii voru, bi-
nevoi a aduna mai multi prenumeranti, me in-
datorazu a la numera provisiune de la 10 esem-
plaria unulu. Sumele de abonamentu se voru
trimite la subscrisile, care nu va lipsi ale ac-
vita. Brasiovu 1868, aprilu 10. c. n. G. Baritiu.

Viena, 20 aprilu. Burs'a de ser'a de
la 19 l. c. Imprumutele de statu cu 5% 54.—
—54.10. Oblig. desarcinarii de pamentu ung.
72.—, —72.50; transilv. 67.50 68.25; Ban
temes. 71.—, —71.50; bucovin. 64.—64.50.
Galbenulu 5.58 — 5.59; Napoleondori 9.35
9.36; Imper. rusesci 9.60, 9.65; Argintulu
114.65—114.75.

Decoratu cu 25 de decoratiuni in aur si argintu. Petri franceze de m6ra

d e
ROGER FILS & COMP.
in La Fert6 s/j.

Specialitate de: panura pentru sita de metasa de m6ra, stitiera si fran-
cesa, la fusesle pentru farina si grisii. Ciocane de ferecatu m6ra, facute din oticlu an-
giesescu turnatu. Curele de intiepenitu si pele pentru machine. Tinichele de venturatu
si de cele gaurite cilindrice. Cinge de canepa si cupe de tras6 in susu. Bucuti de feru
etc. etc. etc.

17 3-24

Pichler & Niessner,
Viena, Wallfischgasse nr. 4. — Mustre si liste de pretiu franco.

Odontine (pasta de dinti) in ti-
gaia de porcelanu cate cu 84 cr. La 1
ducina 20% scadere. Acesta pasta
este medilocu cel mai eminentu pen-
tru curatirea dintilor, pentru a pastr6
dintii sanatosi si forte albi, pentru a
delatur6 petra de dinti in modu nestri-
ciosu si fara dureri, pentru a intari
gingii si a scuti de sangerare si de
clatinare.

**Elixir Balsamique (balsamu de
dinti si de gura)** aprobatu prin mi-
de medilocu ca medilocu cel mai emi-
nentu pentru curatirea gurei, improspetarea respirarii,
si pentru a tien6 dintii si gingii sanatosi si curati, este
a se folosi mai vertosu dupa gustare. Unu flaconu 70
cr. la 1 duc. 20%.

**Algontine (apa de dinti care inc6ta momen-
tanu dorerea.)** Uniculu medilocu recunoscutu pana
acu contra chinurilor durerii de dinti, are succesu momen-
tanu si nu contine substantie spirituoas6, tari si
acre, o potu folosi si copiii. In aticle cu 35 cr. si cu 70
cr. La 1 duc. 20%.

Bruchpflaster. Se recomanda la surupaturi la
harhati, pregatitu si recomandat de dr. Kr6si, medicu
practicu pentru cei surupati, in Basel. In scutula den
plumbu, cu descriere 4 fl. v. a.

Cachou aromatise pentru a perde mirosulu reu
din gura dnpa fumare, dupa mancare, dupa beutura,
precum: vinu, here, s. a. neincunguratu de lipa candu
se facu visite mai alese, la teatru, baturi s. a. Cachou
se compune din plante curate ce coresundu deplinu
sanetati, este preservativa contra ruinarii dintiloru,
contra durerii de dinti. De cate ori se foloseste se
sparge in dinti o pilula, prin ce se perde mirosulu reu.
In scutule cate 70 cr.

Oleu de peru, de Chinarinden pentru indeseia
perulu si pentru intarirea radacinei lui. O sticla 70 cr.
20% la duc.

Dorsch-Leberthan adeveratu, oleu, medilo-
culu cel mai eminentu la t6te b6lele de peptu si de pla-
muni, recunoscutu de calitate eminenta si de gustu
bunu. O butelia cu 1 ori cu 2 fl. v. a. La o ducina de
butelie 25% se scad.

Eau ant6ph6lique. Acesta apa pregatita din plan-
te este unu medilocu reprobatu de ani pentru intinerirea,
infrum6sietarea si tocnierea pelii si pentru perderea to-
tala a tuturor soturilor de eflorescentie, precum rapu-
ri, linte, besicutie s. a. Unu flaconu 1 fl. 1 duc. 9 fl.

Franzbranntwein o sticla cu 1 fl. 50 si cu 80 cr.
v. a. alina catu se p6te mai lute dorerea si vindeca
chiar si degenerati vechi, prin recomandatiune de mai
multi ani si a agonisitu multumire generala ca unu me-
dilocu recomandabilu.

Tinctura de dinti de Max Florian Schmidt,
med. dr. si profesor, alina dorerea, intaresce si este
antiscurbuta. Acesta tinctura facuta dupa receptulu ori-
ginalu se foloseste tare multu, de 1/2 de seculu, cu re-
sultatu eminentu, precum pentru a alina cu graba dore-
rea de dinti asi6 ca apa intaritoria de gura; tinctura
are 2 preferintie mari, ea este tare folositoria si pentru
etinitatea ei face ca t6te cele lalte fluiditati pentru dinti
se se delature. Se capeta originala in sticlutie cu 40 cr.
la 1 duc. 25% scad.

Anodyne Neklace Childrens Theeth margica
anglesa de dinti pentru a le pune la copii, ele conserva
dintii. Pretiulu 2 fl. la duc. 25%.

Iosifu Weiss,
apotecariu „zum Mohren“
Stadt, Tuchlauben nr. 44 v6-
chlu, 27 nou recomanda ono-
ratulu publicu urmatoril
articuli.
Trimiterile pe posta se voru
face numai daca se va trimite
15 cr. v. a. ca apesele impa-
chetarii.

Wurm-Tabletten de dr. Callond
Acest6 sunt unu medilocu sechru
contra vermilor, au unu gustu tare
bunu, si pentru acea baiailor se
potu d6 la jocu. In scutule aretare
cum se se folose6ca, 40 cr. la 1 duc.
20% scad.

Pastilles digestives de Billin
(turtite pentru mistuire, de Bil-
lin.) Pastilele de Billinu produse din
renumita fontana alui Billinu con-
tineau t6te particellele consumatorie din
ac6sta apa minerala. Sunt de reco-
mandatu candu se opare6ce, la g6rcitu in stomacu,
candu se umfla pantecele, si candu stom. nu p6te mistui,
candu se manca ori se b6 peste mesura, candu se rigaie
la cat6ru cronici in stomacu, candu se folose6ce ape
mineral6 la at6ni6 stomacului si a canalului matilului, la
ipocondria si isteria. Pretiulu: scat. 70 cr.

**Sapunu aromaticu, medicinalu, de plante din
munti.** O bucata 40 cr. la 1 duc. 20%.

C. r. priv. Tannochinin-Pomade. Mediloculu
celu mai bunu si siguru pentru crescerea perulu, dupa
folosire de 8—10 dille s'a delaturatu de siguru si dura-
bilu caderea perulu, s'a ajutatu crescerea perulu,
sustiene perulu m6le si cu luciu in col6rea-i naturala si
impedeca a se face metretia. Este recomandata de multe
autoritati in medicina si se-cine p6te ceti epistole de
recunoscentia. O doza ajunge pentru 3 luni, pretiulu 2 fl.

**Pate pectorale de apotecariulu Georg6 in Fran-
cia.** — Tablete pentru peptu contra catarului, tusei,
regustieli. O scutula 70 cr. La 1 duc. 25%.

**Untura pentru gusia (pe s6m'a celoru gusiati) in
sticlutie 40 cr.**

Pastilles de chocolat ferruginen. Ciocolata
pentru imbunirea sangelui si contra galb6narii. O scu-
tula 90 cr.

**Balsam pentru rani si stomacu ung. de See-
hofer** in sticla 40 cr.

Pulbere universale de mancare de dr. G6llis,
pana acu neajunu in efectulu seu in privinta misturii,
a curatirii sangelui, a nutritiei si intaririi corpului.
Devine, folosindu-lu in fie-care di (de 2 ori), ca medi-
cina pentru multe patime dintre cele mai asupricio6se,
precum nemistuirea, arderea cu fertura, inchiuatura
matieloru, inl6nirea matieloru, slabirea membroru,
hemoroide de totu felulu, scrofule, gusia, galb6narea,
totu felulu de pete cronice, cangrena, dorere periodic6
de capu, dentru bol'a de vermi si de p6tra, flegma; e
uniculu medilocu radicalu pentru artritis cronicu inra-
decinat6 si pentru tuberculo6a. La cura de apa mine-
rala face serviciu eminentu nahite catu si pana catu du-
re6a cur'a si dupa cura O scutula mare 1 fl. 26 cr.,
un'a mica 84 cr.

**Medilocu francesu, fluidu pentru a vapsi
perulu,** pentru a vapsi cu elu peru de totu felulu in
negru, brunetu, blondinu, in 10 minute si durabilu, efec-
tulu lui este cunoscutu pretutindene, in catu nu face
trebuitulu a-lu mai laud6. Unu aparatu, ad. 2 perii si
d6ue scafe, 50 cr. Unu flaconu 2 fl. v. a.

Barthaar-Stangenpomade care posed6 cele mai
eminente insusiri de la pomada de susu, serve6ce pen-
tru a as6cur6 pe timpul indelungatu crescerea perulu,
pana candu acel'a prin influinta pomadei va fi de ajunsu
coloratu. Acesta pomada se p6te folosi si ca pomada e-
minenta si neintrecuta de barba. Costa 60 cr.

13 4-6

Seidlitz-Pulver

d e
MOLL.

Depositu centralu de trimiteri: Apotec'a la „Storch“ in Viena.
Spre luare a minte. Pe fie-care scutula de Seidlitz-Pulver d'alu meu si pe fie-care
din hartiele ce invel6sou dos'a este oficialmint6 imprimata a mea marca de precautiune.

Pretiulu unei scutule orig. sigilate e 1 fl. 25 cr. Indrumare in t6te limbele.
Acestu pulbere ocupa fara indoi6la antaiulu rangu intre t6te medicamintele pana acu cunoscute
de casa, prin actiunea lui straordinaria, dovedita in tare multe casturi; precum multe m6si
de scrisori de recunoscentia ce le avemu din t6te partile a marei imperatii adeverescu c6 s'au folo-
situ contra incu6erii, nemisturii si a oparirii, mai departe contra g6rciloru, b6lei de
rerunchi, de nervi, palpitarii inimii, durerii nervo6se de capu, congestiunei de sange
afectiuniloru artritice a membriloru, in fine contra inclinatiunei spre isteria, ipocondria,
a gretiei s. a. si a efectuulu vindecare durabila.

Se afla deposite in **Bucuresci:** la I. Martinovici, la F. Ovesa; in **Botosani:** la I. Schmelz, apo-
tec. in **Galati:** la apotecarii M. Curtovich si I. A. Cikersky, la apotec'a de curte; in **Giurgovo:**
la M. G. Binder; in **Ibralla:** la apotecarii S. R. Petsalis si Dr. C. C. Hepites; in **Iasi:** la A.
Jassinski; in **Rusciuen:** la J. Mohos. — Prin firmele de susu se p6te inca procura

Adeveratu oleu de ficatu de chitu.
(Dorsch-Leberthan-Oel).

Soiulu celu mai curatu si folositoriu de untura medicinala din muntii Norvegiei.
Fie-care butelia, pentru a se deosebi de alte soiuri de unturi din ficatu, este prevedutu cu marc'a
mea de precautiune.

Pretiulu unei butelie intregi, cu indrumare 1 fl. 80 cr.; o 1/2 de butelia 1 fl. v. a.
Adeveratu oleu de ficatu de chitu se folose6ce cu celu mai bunu rezultatu la b6le de peptu
si de plamani, la scrofule si rachitis. Vindeca cele mai invechite b6le reumatice si de
podagra, precum si esanteme.

Acestu soi carele este mai curatu si folositoriu intre t6te oleurile de ficatu se castiga prin cea
mai ingrit6ria adunare si alegere de chiti (dorschfisch), inse fara nici unu feliu de procesu
chemicu „de 6ra-ce fluiditatea din sticla originala se afla in tocmai in aceea stare primitiva, ne-
slabita, precum a esitu nemedilocitu din man'a naturei.“

14 — 12

A. Moll, apotecariu si fabricantu de produse chimice in Viena.

Orarie eminente si bune.

DEPOSITUL DE ORARIE

avutu, renumitu de multi ani,

M. HERZ.

orologiaru orasianescu

Viena, Stephansplatz nr. 6

In dosulu curtei lui Zwettl ofera 'alu sea depositu mare de totu felulu de orarie, bine reglatu
garantia pe unu anu, ou pretulu curentu. Pentru fie-care etariu reglatu ee da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

calitatea cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,

de argintu: fl.
un Cylinder cu 4 rub. 10—12
" ou rub. d'auru d-sar. 13—14
Cylinder cu 8 rubini 15—17
" ou d6ue fedele 15—17
" ou sticle cristale 15—17
Anker cu 15 rub. 16—19
" mai fine cu fed. de arg. 20—23
" ou d6ue fedele 18—22
" mai fine 24—28
" engl. cu sticla cristalina 19—25
Orariu Anker de armia, f. dup. 24—26
Anker Remontoir, fine se ra-
dia la urechia 28—30
" ou 2 fed. 35—40
Remontoirs sticle crist. 30—36
Anker Remontoirs de armia 38—45

de aur:

Cylinder, auru nr. 3, 8 rub. 30—36
" ou fedelu de aur 37—40
Anker cu 15 rub. 40—44
" mai fine, fed. d'aur 46—60
" ou 2 fedele 55—58
" ou fedelu auritu 66, 70,
80, 90, 100 120
" sticla crist. fed. d'aur. 60—75
Remontoirs fed. d'auru 100—130
" ou 2 fedele 130—180

ou sticle cristale 42—45
ou 2 fedele, 8 rubini 45—48
email. ou diamante 58—65
Anker 46—48
" ou sticle crist. 58—60
" ou 2 fedele 64—66
" email. cu diam. 70—80
Remontoir, 76, 80, 100
" ou 2 fed. 100, 110, 130

Afara d'ac6stea se afla ori
ce feliu de solu de orarie. — Orarie de
argintu se aure6cu pentru fl. 1—1.50

Monograme si insemne se facu forte
etinu. — Se afla orarie de aur si
d'argintu ou insemne unguresci.

Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.
Alarmatoriu cu orariu, cari a-
prindu si luminarecandu alarm6za, 9 fl.
Alarmatoriu pentru siguritate, pre-
gatitu ca se puse candu alarm6za, 14 fl.

Depositu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Pendeluhren) fabricate proprie

ou garantia pe doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.

" totu la a 8, di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.

" se bata la 6ra si la 1/2, 30, 33, 35 fl.

Reperaturile se facu catu mai bine; insarcinari din strainetate se efectu6za cu cea mai mare pun-
tualitate trimittendu-se eompetinta anticipative, ori postolpandu-se de la posta; ce nu convine se primescu in
schimbu. Orarie, aur si argintu se primescu in schimbu ou pretiurile cele mai inalte.

Trimittendu-mi-se pretiulu ori ea se pritr66cu la urma de la posta, trimitu si in strainetate orarie, pentru
lege, si pentru cele ce nu se tienu trimitu banii indat6 pe posta.

8 9-24

Cantarie diecimale cu garantia pentru 5 ani

in patru coltiuri, de feru, sigure contra cumpanirei false si contra precumpanirei, esaminate si timbrate den partea c. r. oficiu pentu autenticarea mesuriloru
(Cantarie diecimale ou podulu in patru coltiuri)

se afla totu de un'a pentru urmatoriele pretiuri tare moderate:

P6te suport6 cantariulu: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 cten.

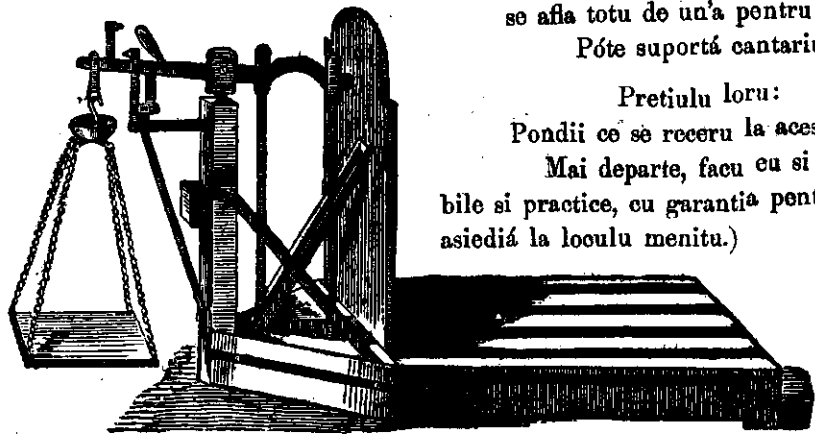
Pretiulu loru: fl. 18 21 25 35 45 55 70 80 90 100 110

Pondii ce se receru la aceste cantarie i lifere6cu ou pentru pretiuri tare etfine.

Mai departe, facu eu si am totu deun'a la dispoziitiune cantarie balanceat6rie, cari suntu tare dura-
bile si practice, cu garantia pentru 5 ani, pe ele, asiediandu-le ori unde, se p6te cantari. (Deci nu se recoro a le
asiedi6 la loculu menitu.)

Potu suport6: 2 4 10 20 30 40 60 80 8

Pretiulu fl. 9 12 16 22 26 30 35 40

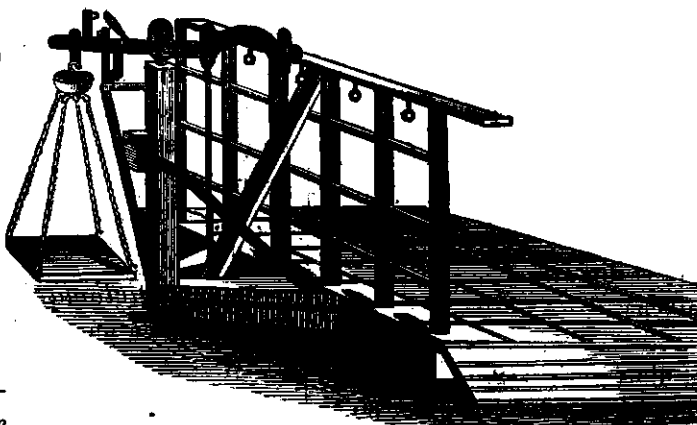
Cantariu decimalu cu podu in patru coltiuri

Mai departe facu si am deposite de cantarie pentru vite cu
parietu spre a cantari pe ele boi, vaci, porci, vitiei, oi, facute den
feru fauritu, esaminate si timbrate de c. r. oficiu pentru autent.
mesureloru in Viona, cu garantia pentru dieco ani.

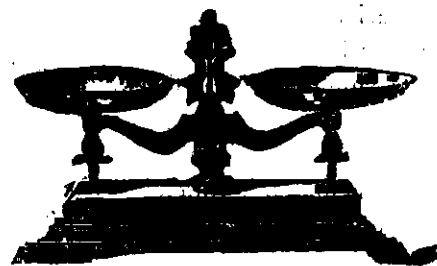
Potu suport6: 15 20 25 cent.

Pretiulu 100 120 150 cu totu cu pondii ce se receru.

Procurarile din provincia se efectu6za urgente tri-
mittendu-se pretiulu seu cu recipere posterio6ra de
la posta.

Cantariu pentru vite

Cantariu balanceatoriu

In fino facu cantarie centesimale cu podu, esamina-
te, spre a cantari pe ele trasuri incarcate, din feru batutu, ou ga-
rantia pentru 19 ani.

Potu suport6: 50 60 70 80 100 150 200 de cent.

Pretiulu fl. 350 400 450 500 550 600 750

Depositu capitalu: Orasiu, Singerstrasse 10, in Viena.
Fabric'a: V. Gricsgasse 32 si Hundsthurmerstrasse 89.

L. Buganyi,

fabricantu de cantarie si pondi.

11 5-12